ACUM 163 ANI AU MURIT LUPTÂND PENTRU POPORUL MUNCITOR

Țărănimea din Transilvania, avea in veacul al XVIII-lea, o situație economică și socială din cele mai disperate. Nobilimea maghiară și română, proprietară de mari latifundii, avea tot interesul să țină poporul in cea mai neagră mizerie, pentru a-și putea lucra moșiile cu iobagii oropsiți. Așa se prezenta situația, când la 28 Octombrie 1784, țăranii din Apuseni, conduși de Horia, Cloșca și Crișan, ridică glas de revoltă și arme'e impo riva nobilimii. Mulți grofi au fost atunci uciși de poporul insetat de dreptate, și focul răscoalei s'a intins in multe locuri. Crunță a fost represiunea nobilimei, răsculații plătind cu capul cererea lor dreaptă. Și ceace este important de remarcat, este faptul că iobagii unguri au ridicat laolaltă armele cu iobagii români impotriva aceloraș exploatatori: grofii.

Pentru a avea timp să se intărească, să ridice cât mai multă armată pe picior de bătaie, nobilimea a acceptat formal revendicările (câteva din ele) prezentate de răsculați, dar apoi, le-a dat uitării, incepând aceiași opresiune și exploatare nemiloasă. In fața acestei situații, răscoala reisbucnește cu mai multă tărie, deasădată însă trupele imperiale inzestrate cu armament reusesc să o înăbușe in sânge. Căpeteniile iobagilor, Horia, Cloșca și Crișan, sunt trădate și astfel cad in mâna stăpânirii. Aduși și inchiși in temnița din Alba Iulia cei trei conducători ai răsculaților iobagi, așteptau judecata. Pe care nu o apucă decât doi, Horia și Cloșca, pentrucă cel de al treilea, Crișan, s'a spânzurat in inchisoare. Judecata se face in cea mai mare taină, pentruca nu cumva poporul să afle și să intreprindă o acțiune de revoltă, și judecătorii, oameni ai nobililor, condamnă pe Horia și Cloșca la moarte, prin tragere pe roată.

In ziua de 28 Februarie 1785, pe „Dealul Furcilor" din Alba Iulia, in fața țăranilor aduși cu forța de către autorități, au fost omorâți cei doi martiri. Dinții de fier ai roatei au mușcat din trupul lor de iobagi, dornici de libertate pentru popor, sfârâecându-l.

Dar jertfa lor nu a fost in zadar. Pentrucă revoluția pe care au inițiat-o și condus-o, a avut urmări dintre cele mai importante. In primul rând, ea a determinat desființarea iobăgiei, a adus apoi un puternic sprijin la crearea alianței intre iobăgimea maghiară și română, infrățită in decursul luptelor comune impotriva aceluiași vrăsmaș: nobilimea exploatatoare. Revoluția condusă de Horia, Cloșca și Crișan, a dat mai multă incredere țărănimei in forțele ei, i-a deschis drumul spre noi lupte pentru cucerirea libertăților și a drepturilor sale.

Scrisoare din Inand

Ne-a scris un muncitor dela o moară indepărtată din Bihor. Scrisoarea lui lu gă, de abea de-a incăput in 5 coli mari, e plină de miez. Bate in scrisoarea aceasta inima unui adevărat sportiv. Nici nu e de mirare că in comuna lui a luat naștere, a crescut și s'a desvoltat o activitate sportivă. Suflul sportiv al unui colectiv țărănesc, avântul creator care străbate toată scrisoarea, este admirabil. Judecați și Dv.:

Tovarăşe Redactor,

Personal nu prea practic sportul pentrucă vârsta nu-mi mai ingăduie, insă imi place să arbitrez matchuri de foot-ball. Dar nu asta e motivul pentru care vă scriu. Adevăratul motiv e următorul:

Tinerii din Comuna Inand au aflat despre sport din ziare și dela noi cei mai vârstnici. S'au interesat pe la Județeana OSP, insă ori de câte ori s'au dus n'au primit un răspuns mulțumitor. Și iată dece: sportul așa cum se practică la noi in sat, se mărginește doar la foot-ball și acesta desigur, nu cu pretențiuni de tehnică sau tactică. Se practică un foot-ball cam redus, dar il practică toți tinerii. Nu există unul care atunci când găsește mingea in câmp, să n'aibe dorința să joace și el. E o adevărată luptă pentru a intra in una din echipele ce joacă și nu arareori echipele au și 15 jucători fiecare. Interesul acesta a permis ca Inandul să aibe una din cele mai bune echipe din jur. Dar uitasem să vă scriu că și Comunele invecinate practică in aceleași condiții sportul. Activitatea tinerilor insă, era cu desăvârșire dezorganizată și numai dragostea pentru sport i-a făcut să aibe o minge. In aceste condiții au plecat la OSP din Oradea. Acolo li s'a spus că este necesară organizarea intr'o asociație sportivă in cadrul Sindicatului Agricol, să se aleagă un comitet de conducere, să existe un teren, să fie mingi de foot-ball, chiloți, tricouri și ghete de foot-ball, să se plătească anumite taxe și in fine intrarea in campionatul districtual al Județului.

Cam nehotăriți s'au pus băeții pe treabă. Au mers la Sindicatul Agricol și au aflat că aceștia nu au un responsabil sportiv. Atunci au chemat pe tineri și săteni la o adunare și au ales un comitet de conducere și au constituit asociația.

Fără să știe formele necesare, au constituit-o.

După discuțiile la care au participat toți cei prezenți s'a hotărît ca asociația să aibe 4 secții (căci li se ceruse dela Județeană să aibe și alte secții afară de foot-ball): una de foot-ball, alta de volley-ball, (la propunerea elevilor și studenților din sat) de atletism și una de șah (la propunerea tinerilor foști prizonieri in URSS cari au invățat jocul acolo).

S'au pus băeții de au amenajat terenul de foot-ball cu bare, au procurat mingi din fondul dela Primărie, au dat un bal din al cărui venit au cumpărat chiloți și tricouri prin Cooperativă (pânză, americă). La bocanci s'au impotmolit insă. Pentru ei n'aveau bani. S'au hotărît să la pământ arabil dela Comună și să-l lucreze ei in comun iar din recoltă să ia și bocanci. Și cred că nu se vor lăsa. S'au informat că nu costă mult aflierea și o vor face și pe asta. Prin muncă voluntară au amenajat terenul de volley-ball și groapa cu nisip, și au confecționat, tot ei, 3 șahuri.

A venit problema cu campionatul districtual, problema cea mai spinoasă. In campionat te trebue bani pentru a se putea deplasa la distanțe mari (până la 100 km.) cu trenul, căci cu căruțele e imposibil. Dar e altceva mai spinos. E că băeții își dau seama că nu sunt pregătiți pentru campionat, că mai au multe de invățat. Au văzut că nu pot intra deocamdată in campionat și atunci le-a venit o idee. In Județul Timiș, se joacă un campionat rural la care participă numai echipe sătești apropiate pentru care nu se pune problema deplasărilor căci au căruțe și apoi nu există, ca joc, prea mare diferență intre echipele sătești. Au plecat tar la Județeană și au supus și acesteia ideea. Cei de acolo n'au prea fost entuziasmați. Cică OSP nu poate organiza campionate rurale până nu are echipele afiliate. Ori eu cred că asta e greșit. Și atunci băeții s'au pus pe lucru in felul lor. Au trimis scrisori Căminelor Culturale din 12 comune vecine, cu care comuna Inand avusese relații sportive, o invitare de a participa la o competiție sportivă sistem campionat. S'au primit deja 3 răspunsuri și cred că vor veni și celelalte. Cred că aceasta nu e nimic ilegal făcut. Noi avem sprijinul tuturor organizațiilor din sat, președintele Sindicatului Africol e responsabilul nostru sportiv, iar secretarul căminului cultural, e responsabilul de educație.

Sportul la sate nu se poate ajuta prin singurul mijloc de a lăsa să intre in campionat echipele sătești care se știe că nu sunt indeajuns de ridicate ca nivel tehnic. Iată de exemplu o echipă sătească din Jud. Cluj, Baciu, care e in district și a mâncat numai bătăi, intre care una și cu 20-0. Noi nu vrem să pățim la fel. Trebue intâi o pregătire chiar și pentru campionatul districtual și credem că numai campionatul rural e cel mai nimerit mijloc.

Noi sperăm că in avântul nostru de organizare și ridicare, vom antrena și celelalte comune și nu credem să mergem pe un drum greșit. Am dori să fiți prietenul și sfătuitorul nostru și rămânem in așteptarea răspunsului grabnic.

(ss) INDRIE IOAN
Com. Inand Jud. Bihor

Tovarăși indepărtați din comuna Inand, primiți prietenia noastră și, dacă vreți, sfatul nostru. Scrisoarea prietenului vostru mai vârstnic, ne-a arătat cu câtă dragoste căutați drumurile drepte ale practicei sportive. Dacă unii au incercat să vă intortocheze drumurile acestea, frângându-vă elanul, ei au greșit desigur. Voi bine ați făcut că ați perseverat și ați muncit cu răv ă.

Inițiativa voastră de a lucra pământul in comun, este un exempru pentru toți cei din jurul vostru, pentru toți țăranii muncitori din țara noastră. Voi v'ați gândit doar la recolta din care veți culege banii pentru perechile de bocanci. In mare, pe tot intinsul țării, munca agricolă colectivă va aduce roadele cele mai de preț.

Județeana OSP dela Oradea, luată desigur in pripă de cererea voastră neobișnuită, a mers pe calea birocratismului și ea va fi prima care va regreta. Noi insă nu suntem partizanii unei activități anarhice așa că vă sfătuim să aduceți la cunoștința Județenei OSP ceeace vreți să faceți și sunteți siguri că de data asta, vă vor ajuta cu mai multă dragoste, așa cum se cuvine unor insuflețiți sportivi și organizatori ca voi.

Și când veți culege primele roade, primul spic din lanul elanului vostru sportiv, scrieți-ne și nouă.

Spor la muncă!

(Vib)

ELEMENTELE ȘAHULUI (II)

Dr. O. TROIANESCU

In compoziția jocului de șah intră patru elemente: materialul (forța), spațiul, timpul și factorul individual al fie cărui jucător. In legătură cu acest ultim factor am făcut câteva considerațiuni in articolul trecut. Azi vom face cunoștință cu primele trei elemente.

MATERIALUL il constitue figurile care sunt simbolurile unor forțe. SPAȚIUL este reprezentat de tabla de șah. TIMPUL este folosirea dreptului respectiv, a obligației de a muta.

TRANSFORMAREA ELEMENTELOR

Fiecare din aceste elemente se pot transforma in fiecare din celelalte. Timpul se poate transforma de exemplu in spațiu sau material sau invers. Putem sacrifica materialul, de exemplu un pion, pentru a câștiga un tempo (timp) sau pentru a deschide o linie, deci pentru a câștiga spațiu. Și invers, câștigăm un pion, acest lucru se intâmplă de multe ori, pierzând mai multi timpi (desvoltarea rămâne in urmă). Am câștigat deci material și am pierdut din timp, a avut loc o transformare a timpului in material.

Materialul

Acest material este compus din ofițeri (figuri) și pioni.

O figură usoară echivalează de obicei cu trei pioni. Un pion echivalează cu trei timpi avans in desvoltare.

Regele este figura cea mai valoroasă, deoarece cu pierderea lui (matul) jocul se termină. Rezultă de aci că trebue bine păzit. El este adus in siguranță prin rocadă (0—0 sau 0—0—0). Nu intârziați cu rocada, căci pierderea acestui drept (prin mișcarea regelui) sau imposibilitatea efectuării acestei mutări de siguranță, este un mare neajuns.

Dama (regina), este pe deoparte cea mai puternică figură, de aceea nu o aduceți prea de timpuriu in joc, deoarece ea este atacată de figurile ușoare (cal, nebun) ale adversarului și desvoltarea acestuia e mai bună.

Desvoltați dama pe un câmp unde nu poate fi atacată, pentru inceput, de figurile ușoare ale adversarului.

Tura, intră in joc, mai ales atunci când are o coloană sau o linie deschisă. Exemplu: e periculoasă, atunci când ocupă linia 7-a (a 2-a), unde amenință tabăra adversă. Forța turelor se multiplică enorm, când sunt dublate (2 turnuri pe o coloană sau linie).

Nebunii se păstrează deobicei, așa incât ei să ocupe 2 diagonale. Exemplu: nebunul dela fi se duce la c4. Când avem un nebun de o culoare (alb sau negru), ne postăm de obicei pionii pe câmpul de culoare contrară, pentrucă pionii propri, fiind de aceiași culoare l-ar lua din raza de acțiune. Figurile trebue să aibă o rază de acțiune cât mai mare.

Cai sunt foarte potriviți pentru atac și trebuesc plasați in așa fel incât să poată ataca, când va fi momentul, tabăra adversă. Deobicei locul ideal este cel central. Cai plasați lateral nu au rază de acțiune!

Pionii centrali sunt cei mai tari. Se recomandă baterea cu un pion pe centru. In deschidere să nu mutăm mulți pioni, deoarece fiecare mutare de pion slăbește poziția.

(Va urma)

Concurenții la concursul de regularitate, s'au incolonat pentru a duce salutul lor participanților la conferința pe Capitală pentru desemnarea delegaților la congresul de unificare a tineretului.

CONCLUZII DUPĂ ULTIMELE CONCURSURI DE TIR.

Antrenamentele au devenit o problemă...

...care poate fi totuși rezolvată!

Sunt foarte puțini specialiștii la pistol viteză ce ating in mod constant 30 de ținte. In ultimul timp numărul acestora s'a mărit prin alăturarea lui Sorin Cantilli (Banca RPR).

Dar, deși această probă este in funcție aproape numai de un antrenament ce trebue făcut cu asiduitate până când ajungi să tragi mecanic, nu aceasta este explicația victoriei lui Sorin Cantilli la concursul de pistol viteză ce s'a disputat pe poligonul „Gh. Vasilichi". Sorin Cantilli posedă un desvoltat simț al vitezei, care dealtfel se observă și in faptul că termină majoritatea probelor intr'un timp mult mai redus ca cel regiementar. Aceasta este cauza victoriei sale la care s'a adăugat faptul că și-a dat seama că vântul puternic ce a bătut in timpul concursului va influența precizia focurilor. Deci, in primul rând a urmărit atingerea țintelor. Că a reușit numai acest lucru, mărturie stă punctajul său - 243/300 - inferior celor totalizate de Panait Căicăi (CSU) și Iosif Sârbu (Banca RPR) clasați pe locurile următoare.

Din restul rezultatelor merită a fi remarcate cele obținute de Aurel Neagu (Electrica) 27-222, Matyas Farkaș (CSU) 27-217 și Rv. T. Manicatide (CSU) 25-220.

*

Dealtfel Dr. T. Manicatide a câștigat concursul de pistol precizie. Posedă multe calități in această specialitate, antrenamentul destul de regulat pe pe care l-a făcut in ultimul timp, și-a arătat roadele. Care sunt mai puțin importante privite prin prisma victoriei, cât prin faptul că ele demonstrează progresul dr-rului T. Manicatide.

Câștigătorului dela incepători Andrei Noica (CSU) ii mai sunt necesare multe antrenamente. Totuși punctajul său este promițător.

Restul rezultatelor sunt submediocre.

*

Spre deosebire insă de cele dela proba de armă liberă 20 focuri in poziția culcat, cinci trăgători au depășit cel mai bun rezultat obținut anul acesta, demonstrând că rezultatele in probele de armă liberă in poziția culcat sunt in special determinate de talentul trăgătorului și mult mai puțin de antrenamentul său.

Iată cele cinci rezultate care merită a fi subliniate: Matyas Farkas (C. S. U.) 186-200; D. Pineta (CSU) 186, Ing. Andreevici (Telefoane) 186, Maior C. Popescu (CSAMAN) 185 și M. Spătaru (Telefoane) 184. Neașteptat de slabe cele obținute de Aurel Neagu (Electrica) și Renato Slavici (B. rea numeroasă.

In plus trebue subliniată participa- numeroasă.

*

Din nou Sorin Cantilli a câștigat Dar de această dată proba de armă liberă 40 de focuri in poziția in genunchi.

Antrenamentul foarte intens și atentul studiu al poziției pe care il cere această probă sunt factori fără de care nu se pot realiza performanțe de valoare. Cea mai mică desechilibrare, are repercusiuni excepționat de grave asupra eficacității tragerii. In orice caz se poate spune pe scurt că trăgătorul care nu și-a găsit poziția ideală de echilibru nu poate obține rezultate superioare.

Dealtfel acest adevăr se poate vedea, la punctajele ultimului concurs de armă liberă in genunchi. Cu excepția câștigătorului, ceilalți concurenți s'au prezentat foarte slab, vădind, in general lipsa de antrenament.

Dar pentrucă atât antrenamentele cât și concursurile au devenit intr'adevăr o problemă din cauza costului prea exagerat al cartușelor, vom discuta soluția intr'un viitor articol.

M. BANUȘ.

Portarul Petrolului Popovici nu prea poate sări la mingi inalte. Așa a primit primul goal și in această fotografie, Morja l-a intrecut cu mult in săritură. Mingea insă, i-a căzut in spate și Popovici o boxează. Meghie și Petrescu privesc.
(CSUT-Petrolul 2—1).

ȘTIRI DE VOLLEY

Se convoacă pentru azi 1 Martie, la sediul Districtului din str. Gr. Alexandrescu nr. 86 toți delegații grupărilor de volley in vederea unei ședințe pentru importante comunicări. Se atrage atenția celor absenți că gruparea ce o reprezintă va fi suspendată pe timp de o lună dela orice competiție organizată de district.

MINERUL, mândria sportivă a minerilor

La Lupeni, skiul și natația înfruntă footballul dela egal la egal

CUM ÎNȚELEG MINERII SĂ SPRIJINE SPORTUL ȘI CUM PRIVESC VARFURILE PRODUCȚIA

Iu au luat cunoștință de decizia de amânare a returului Diviziei Naționale in timp util și jucătorii mineri din Lupeni au pornit spre București pentru jocul cu Dinamo B. Au jucat și deși au pierdut, au arătat totuși un football de bună calitate, cu o concepție sănătoasă de joc, care ar fi scoase mai bine in evidență dacă ar avea suficient antrenament.

Dealtfel, Minerul din Lupeni este una din echipele fruntașe ale Diviziei B și păstrează neatinsă increderea sportivilor mineri și interesul lor pentru football.

*

Lupeni este un centru muncitoresc, cu aproximativ 3200 de muncitori care răscolesc cu multă răvnă măruntaiele pământului și sărbătoresc acum conferința de unificare a tineretului prin dese depășiri de norme.

Sportivii sunt alături, cot la cot, cu ceilalți muncitori. Calitatea de sportivi nu creiază diferențe și nici sportivii nu fac caz. Sunt in primul rând muncitori.

O spun răspicat și o mărturisesc și pe terenurile de sport.

*

I-am văzut in Obor jucând și pe tușe, secretarul grupării, d. TELLMANN IOSIF, găsește răgazul câtorva minute ne povestească despre Lupeni, mine și Minerul.

Intâi: toți jucătorii sunt in producție. Nu face excepție niciunul. Portarul Zelenoak M., Ispas N., Nemeș Ilarie, Matei Al. sunt mineri; Jakab și Groza Ion strungari; Zelenak Ioan zidar; Astilean Aurel topograf; Carpineț Ioan funcționar tehnic, ridicat din rândurile muncitorilor mineri; Putz Rudolf lăcătuș; Filimon Gh. sudor; Bucur Savin și Szacsko Iosif electrician; Georgean Eugen și Szabo Al. tâmplari.

Toți muncitori sârguincioși, printre care și evidențiați: Jakab și Nemeș Ilarie, care nu intâmplător este și foarte bun jucător și foarte bun muncitor; a fost evidențiat pentru depășire de norme.

O imbinare armonioasă a sportivului cu muncitorul.

*

Footballul nu este pe primul plan. Se bucură de mare popularitate și la jocurile care au loc pe stadionul ridicat prin muncă voluntară (are două tribune acoperite, este gazonat și găzduește 4000 de spectatori cu regularitate matematică; la un joc de antrenament cu Jiul au asistat 4000 spectatori care au aplaudat victoria echipei lor cu 9—1), muncitorii mineri sunt prezenți pentru a-și incuraja echipa.

Dar pe același plan se situează și alte două sporturi din cele 10 secții existente: skiul, pentru care crossurile populare organizate recent a făcut o minunată propogandă printre mineri (o cabană stă la dispoziția lor) și natația, pentru care s'a și construit un bazin.

Șahul urmează nu la distanță mare și 161 de concurenți își disputa in prezent intâietatea in campionatul popular.

Foarte popular este sportul popicelor, și urmează atletismul, turismul, volleyballul, tennisul de masă, patinajul și rugbyul.

*

Cum se vede, o activitate sportivă intensă și multilaterală, care — cum bine spunea d. Tellmann „asigură muncitorilor, după eforturile pe care le depun, o recreare necesară. In același timp efortul, oricare ar fi el, este un tonic, un fortificant tocmai in vederea muncii de toate zilele. Vedeți, acești 11 jucători sunt pregătiți pentru a rezista 90 de minute de efort continuu.

Condițiunile la Lupeni sunt ideale. Massa minerilor sportivă și moral și material secțiile sportive. Este o legătură sufletească intre ei și sportivii activi, trainică și de nesdruncinat, a cărui bază pornește dela mină, dela shoot. Sportivii chiar după cel mai greu match sunt prezenți a doua zi in mine și ateliere, unde lucrează, iar massa muncitorilor îi sprijină pentrucă intelege că vârfurile trebuesc incurajate.

„Când s'a auzit că Minerul va fi depășirea Jiului și că s'ar desființa, minerii au sărit in sus — ne spune d. Tellman. Mai târziu insă, când massa muncitorilor a fost lămurită just asupra adevărului, a fost o satisfacție deosebită.

*

Pentrucă echipa clubul Minerul este mândria minerilor din Lupeni. La football, ski sau oricare sport. Numele acesta reprezintă năzuințele lor in sport, a muncitorilor din mine.

Și Minerul corespunde in totul acestor năzuințe. Ca atitudine și comportare pe teren, ca sport de calitate și de massă, ca desvoltare a disciplinei, ca integrare efectivă in câmpul muncii.

LA ȘIRIA-ARAD

Se clădește un teren de sport

peste zidurile medievale ce apărau averea grofilor

Bogate sunt regiunile deluroase ale Aradului, dar săraci au fost țăranii de prin partea locului. O exploatare cruntă și nemiloasă i-a adus pe țăranii muncitori români și maghiari deopotrivă la sapă de lemn. Grofii și slugile lor prea plecate, se infruptau cu nesaț din munca acestora, îi istoveau de vlagă, chinuindu-i in munci grele.

Prin regiunea Șiriei baronul Ladislau Boush se lăfăia in castele, călărea prin vii și holde, atunci când își amintea să mai calce prin moșiile ale căror număr nici nu le mai ținea minte.

Baronul nu venea singur ci mereu cu invitați. Chefurile și orgiile din castel se țineau lanț paralel cu foamea, nenorocirea și mizeriile din cocioabele locuite de țărani. Așa era inainte. Groful, administratorul, cnutul și chiaburii din Șiria stăpâneau și jecmăneau.

Dar acum in Șiria s'au schimbat multe. Indrumați de Partid, țăranii muncitori și mijlocași au invățat să cunoască cine le sunt dușmanii și cine le sunt prietenii.

Groful și administratorul său au fost alungați din sat.

Dar au rămas dușmani la fel de periculoși: chiaburii.

Ei sunt acei care cu ochii injectați de ură, privesc cuceririle țărănimii muncitoare.

Stăpâni pe rodul muncii lor, descătușați din oprimarea cruntă și luptând mereu pentru noi cuceriri țăranii muncitori din Șiria au inceput să zidă preocupări noi, idealuri noi.

Intr'o zi la indemnul organizației de Partid, și-au pus in gând să-și facă o bae comunală și un teren de sport.

Prin bugetul comunei s'a alocat o sumă de bani pentru construcția unor băi populare și altă sumă — și ea destul de insemnată — pentru construcția unui stadion sportiv. Oamenii, buni gospodari, ce s'au gândit?

Sportul și higiena, merg mână in mână. Dece nu ar fi construite stadionul și băile comunale din Șiria intr'un singur loc.

Locul fusese ales de oameni de multă vreme: Curtea grofului. Groful plecase, dar patru chiaburi se instalaseră in castel și impărțiseră curtea in patru. Curtea e in inima satului și inconjurată cu ziduri groase. Și groful și chiaburii se voiau cât mai departe de cei ce muncesc, le era parcă teamă.

Au căutat chiaburii să tărăgăneze inceperea lucrărilor deși li s'a spus că vor căpăta aceleași intinderi de pământ din alę comunei. „Ce le trebue oamenilor băi? Ce bunici lor numai cu băi au dus-o? Dar teren de sport? Auzi! Teren de sport? Asta este curată nebunie! Ce nevoe este intr'un sat de gospodari de teren de sport?"

Oamenii știau una: CURTEA PENTRU STADION ȘI BĂI.

Și dacă au văzut chiaburii că nu e rost altfel, că se face și teren și bae, s'au gândit că pentru stadion și băi nu ar fi rău să-și caute oamenii, loc, colo'p sus, hăt, pe deal!

Vorbele mieroase ale chiaburi-

Tinerii muncitori dărâmă zidurile pentru a face loc stadionului

lor au înduplecat pe câțiva. Dacă nu i-ar fi lămurit Organizația de Partid, cine știe, poate că ar fi stat și astăzi oamenii in căutarea terenului. Dar țăranii nu s'au lăsat amăgiți și intr'o bună zi tărnăcoapele au intrat in zidurile groase ale curții grofilor. Au vrut să inceapă dărămarea pe la mijlocul lui Martie, dar dacă au văzut că Februarie e călduros n'au mai stat pe gânduri.

— „Am inceput să demolăm, — spun localnicii.

Nu „demolează" toți. Unii cară pământul, alții nivelează dar toți țăranii muncitori și mijlocași precum și funcționarii, sindicaliștii, din Șiria muncesc. Dela cel mai mic la cel mai mare cu tărnăcoapele, cu lopețile, muncesc toți dela primar până la ultimul puști ca să ridice un stadion și băile populare.

Intr'o zi eram de față, — a venit un țânc mititel. Purta de căpăstru un cal. Maică-sa, văduvă, atâta avea: puștiul și calul. Puștul a lui Arsa — așa-i zice — abea duce calul de căpăstru. Când l-au intrebat oamenii ce caută, a spus că el și calutul au venit să dea ajutor la ridicarea stadionului.

Stadionul va fi inconjurat cu un brâu de zgură neagră pentru alergări. Este loc rezervat pentru aruncări și sărituri, iar băile populare vor fi construite sub tribuna principală Tribuna, va avea 46 m. lungime.

La inceput, au examinat bugetul să vadă ce economii se pot face. Brațele de muncă s'au oferit voluntare; economie de milioane. Lemnul trebuia să coste tare mult. S'a găsit soluția: comuna are in proprietate pădurile pe care groful le-a jefuit odată dela localnici. De acolo să se ia lemn brut și să-l schimbe la IPEIL la Arad cu lemn finisat. Cei dela IPEIL au fost mulțumiți; calitatea lemnului din Șiria este superioară.

Țăranii români și maghiari care lucrează laolaltă și-au spus: „Ne facem stadion și băi, să nu prăpădim banii".

Țevile pentru instalația băilor au fost găsite prin curtea Primăriei. De când se tăvălueau de colo până colo se cam stricaseră. Le-au reparat. Le-au curățat. Și le poartă cineva de grije acum.

Când s'a dărâmat unul din turnurile curții, un bătrân s'a oprit și cu mâna streașină la ochii umeziți care urmăreau cum se prăvale turnul crăpat a spus:

— „Iobagii l-au făcut, iobagii îl dărâmă".

Fericit sunt, oameni buni, că am apucat să văd vremurile astea".

Ochii moșului străluceau ca ochii puștiului cu calul. Moșul rezemat in toiagul bătrâneții și „a lui' Arsa" — prichindelul de 9 ani — se bucurau deopotrivă.

Cu ei toți plugarii muncitori și mijlocași care dădeau cu năduf in zidurile curții care alaltăieri a fost a grofilor și eri a chiaburilor. Cu ei se bucură toți țăranii de o seamă cu ei din toată țara. Se bucură muncitorimea dela orașe. Ne bucurăm cu toții și dăm tuturor pildă infăptuirile celor din Șiria.